

KÜLTÜR GÜNDEMİ/ÖNCELİKLER

Şakir ECZACIBAŞI

Doğın HIZLAN

Emre KONGAR

Metin SÖZEN

Hıfzı TOPUZ

KORUMA KURULLARINDAKİ GÖREVLENDİRME
ve
KARAR ORTAMLARI KAYGI VERİCİ

Kültür Bakanlığı'nın Koruma Kurullarındaki görevlendirme ve çalışma özerkliği/koşulları politikasında, 1980 sonrasının en gerilimli ve tartışmalı dönemi yaşanıyor. Kültür ve bilim çevrelerinde korumadan yana tutumlarıyla tanınan uzmanlar Kurul üyeliğinden gerekçesiz olarak alınırken, bu üyelere yargı kararlarıyla geri dönenler de bir kaç hafta içinde yeniden görevden uzaklaştırılıyor. (Yargı, atlatılıyor...)

Ayrıca, buna koşut olarak (yıllardan bu yana ilk kez) Koruma Kurullarına bu alanda hemen hiç tanınmamış (siyasi yakınlığa sahip kişiler) atanırken, bir çok bölgede de Kültür Bakanlığı'nın müzelerdeki ya da il müdürlüklerindeki "kendi elemanları" Kurul üyesi yapılıyor. Böylece, Kurulların özerk, bilimsel ve siyasi baskılardan arınmış karar alma ortamları tümüyle yok ediliyor. Tüm kararlar, "**Bakanlık Denetimine ve Güdümüne**" alınmış oluyor...

SİT KARARLARI "DURDURULUYOR"

Yine bu dönem Kültür Bakanlığı, SİT kararlarını açık ve müdahaleci bir biçimde durdurmaya başladı;

- İzmir/Kordonyolu Tarihi Sit Kararı, "Bakanlık yazısıyla" iptal edildi ve Kurul Başkanı Doç.Dr.Numan Tuna görevden alındı.
- İstanbul Küçükçekmece/Büyükçekmece göller interlandı-su havzası ve koruma kuşakları SİT kararının dağıtımını durduruldu ve kararda aktif rol oynayan kurul üyesi Mimar Benruz Çinici görevden alındı.
- Fethiye/Gemile-Kabak Koyu (Kelebek Vadisi) SİT kararından sonra hemen belirlenmesi gereken "SİT derecesi" kararı için Kurul gündemine ambargo konuldu, SİT "derecesiz" bırakıldı, orada başlayan yapılaşmayı durdurmak için çaba gösteren ve bölgenin I.derece SİT olmasını savunan Doç.Dr.Ülker Seymen kurul üyeliğinden uzaklaştırıldı...
- İstanbul'da Beykoz ve Sarıyer SİT alanlarının geçiş dönemi yapılanma koşullarının belirlenmesi Kurul gündeminde sırada. Ancak, bu SİT kararlarını alan eski üyeler Oktay Ekinci, Afife Batur mahkeme kararları da çiğnenerek Kurul'dan sürekli uzaklaştırılırken, diğer eski üyelere Prof.Hakkı Önal ve Prof.Zeren Gülersoy istifaya zorlandılar...

İSTANBUL ve ÇANAKKALE "KÖPRÜ " PROJELERİ KÜLTÜR GÜNDEMİNDE YERİNİ ALMIYOR

İstanbul için planlanan ve iki köprü arasında projelendirilen 3.köprü için; "Boğaziçi SİT'ini" korumakla görevli Kültür Bakanlığı hep susuyor. Oysa, Koruma Kurulu'nun da 3.Köprü için 1995'de alınmış "red" kararı var. Kültür Bakanlığı, bu karara sahip çıkmıyor ve Bayındırlık Bakanlığı'na yasal muhalefetini yapmıyor.

Aynı şekilde, Kilitbahir ve Çimenlik Kaleleri üzerinden geçirilmek istenen ve Gelibolu ile Troya kuşağında tarih ve doğa tahribatına aday olan Çanak-kale Köprüsü projesine karşı da "kültürel muhalefet" yok. Oysa ki Dünya Barış Parkı projesi hedefleri ve uluslararası jürinin karar ve eğilimleri de bu projeyi reddediyor. Bu nedenle Kültür Bakanlığı'nın hem Barış Parkı projesine sahip çıkması, hem de Köprüyü açıkça ve kesin bir dille yargılaması, dünyaya karşı da bir borç...

HASANKEYF'DE "REFERANDUM (!) SAKANDALI"

Hasankeyf beldesinin "nereye" taşınmasına dair bir halkoyu (referandum) yapılma hazırlığı tam bir skandaldır ve kültür güçleri bu oyunu bozmalıdır. Hasankeyf hiç bir yere taşınamaz ve antik kent su altında kalmaz. Bu konuda izlenen "tavizkâr" politika artık sorgulanmalı ve durdurulmalı. GAP bir uygarlık projesiyse, (ki öyledir) uygarlık tarihinin en görkemli başkentini yutarak gerçekleştirilemez. Kültür Bakanlığı, bu konuda da tarihsel misyonunu yerine getirmek zorundadır.

TEMEL EĞİTİM'DE "UYGARLIK TARİHİ"

8 yıllık temel eğitim müfredat programlarında "**kültür ve uygarlık tarihi**" hemen ele alınmalı ve yer verilmeli. Bu konuda **tren yine kaçıyor**. Temel eğitim siyasi tarihten **ivedi** arındırılmalı. SANAT TARİHİ 1998-99'dan itibaren müfredata alınmalı...